

DIUMENGE II DURANT L'ANY C

UN DIUMENGE QUE FA ECO AL TEMPS DE NADAL...

Aquest diumenge del temps de durant l'any, o temps ordinari, no és tan ordinari com es podria creure!

Diumenge "verd", marca prou bé el temps de "durant l'any".

I així, el seu Evangeli, el de les noces de Canà (i no el de Lluc, evangelista de l'any C) l'acosta encara al temps de Nadal en que l'Església celebra la MANIFESTACIÓ de Jesús en la nostra carn, en l'espera de la seva manifestació gloriosa a la fi dels temps:

-En la nit de Nadal, hem celebrat la seva manifestació als pobres, en la persona dels pastors dels voltants de Betlem.

-En la festa de l'Epifania, la seva manifestació als pagans, en la persona dels Màgics vinguts de l'Orient.

-Diumenge passat, en la festa del Baptisme de Jesús en les aigües del Jordà, la seva manifestació com a Rei-Messies.

Avui, celebrem la manifestació de la seva "glòria" en el "començament dels signes que ell realitzà": és l'obertura dels temps messiànics on el vi sobreabunda. En Jesús les noces anunciades pels profetes, de Déu i el seu poble, s'acompleixen: comença la Nova Aliança.

La litúrgia romana havia sintetitzat aquestes tres manifestacions des de segles en aquesta antífona de l'Ofici diví de la festa de l'Epifania.

Tres miracles orna aquest dia sant celebrant: avui l'estrella conduí els màgics al pessebre; avui, l'agua fou canviada en vi en les noces; avui, el Crist volgué ser batiat en el Jordà per salvar-nos. (Antífona al Càntic de Maria de les 11 vespres).

... AL MATEIX TEMPS QUE INTRODUEIX EN EL TEMPS "ORDINARI":

Unes lectures que proclamen que la festa dels nous temps de Déu ha començat i que nosaltres hi som convidats:

Al temps dels anuncis profètics, un autor inspirat havia entrellucat un futur on el Senyor, fidel a la seva Aliança a pesar de les infidelitats del seu poble, farà de Jerusalem, a la fi convertida, *l'esposa que, com la jove esposa és l'alegria de l'espòs, serà el goig del seu Déu. (el teu Déu estarà content de tenir-te com el nuvi està content de tenir la nuvia)*. (Primera lectura: Isaïes 62, 1-5)

Al temps de l'acompliment, és *el començament dels signes*, amb l'episodi d'un casament a Canà de Galilea, on Jesús canvia en vi saborós l'aigua de la Llei antiga: Déu en el seu Fill, pren la iniciativa d'una nova Aliança: inaugurada en el "vi" de la festa, que serà feta quan per Jesús *arribarà la seva Hora*, segellada amb la sang de la creu (Evangeli: Joan 2, 1-12).

En aquest temps de l'Església que és el nostre, *un mateix i únic Esperit* anima els deixebles de Jesús perquè, a través de la diversitat de *dons*, de les *activitats* es construeix en la unitat el poble de la nova Aliança, signe de Salvació enmig dels homes (Segona lectura: 1Cor 12, 4-11).

LA TAULA DE LA PARAULA

PRIMERA LECTURA Isaïes 62, 1-5

APROFUNDIR AQUEST TEXT

Després del retorn del llarg Exili a Babilònia (l'actual Iraq) el caos, el descoratjament, el dubte. Tantes runes a aixecar! Tantes ferides a curar! Tants d'obstacles a superar a l'hora de reconstruir el país!

No, afirma l'autor inspirat, Déu no ha oblidat el seu poble. L'amor apassionat que li té, tal com un jove nuvi per la seva esposa, és fidel per sempre i sens parar és creador.

Jerusalem – personificació del poble d'Israel- avui ben obscura-, un dia resplendirà per la glòria del seu Déu: *Els altres pobles veuran el teu bé, tots els reis veuran la teva glòria.*

. Dotada amb un nou nom pel Senyor (i, en la Bíblia, el nom nou indica una missió nova),
+ . No «L'Abandonada», sinó Jo-l'estim»,
no «La-Desolada» sinó «Té-marit»,
esdevinguda un nou ser,
-ella serà la jove esposa que és el goig del seu espòs.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

Un text admirable que exigirà al LECTOR una preparació acurada. Procurem, doncs, donar temps a la preparació.

. Estarà atent a les REPETICIONS sobre les quals el text es construeix del principi al final, cada frase comportant dues parts quasi simètriques:

Per amor de Sion no vull callar, no vull reposar per Jerusalem fins que aparegui com un raig de llum el seu bé, i la seva salvació com una torxa encesa, etc.

. Sabrà distingir les TRES PARTS d'aquest gran text profètic:

La primera frase que és com la introducció, i on l'autor anuncia el futur resplendent de Jerusalem, ciutat de la que parla en tercera persona: *Per amor de Sion no vull callar, no vull reposar per Jerusalem*

- *fins que aparegui com un raig de llum el seu bé,*
- *i la seva salvació com una torxa encesa.*

• La part central

-que celebra el resplendor universal de Jerusalem, a qui s'adreça en segona persona del singular:

*Els altres pobles veuran el teu bé,
tots els reis veuran la teva glòria*

- I que juga sobre el nom nou que li dóna el Senyor: nom, dir, donar nom... *i et donaran un nom nou que els llavis del Senyor designaran. Seràs una corona magnífica a les mans del Senyor, i una diadema reial a les mans del teu Déu. No et podran dir més «L'Abandonada», no podran dir «La-Desolada» a la teva terra; a tu et diran «Jo-l'estim», i a la teva terra, «Té-marit», perquè el Senyor t'estimarà, tindrà marit la teva terra.*
- La conclusió que va jugant amb el simbolisme de les esposalles i celebra ja el "goig" de les noces de la nova Aliança
- *El qui t'haurà reconstruït et prendrà per esposa com un jove esposa una donzella;
el teu Déu estarà content de tenir-te
com el nuvi està content de tenir la nuvia.*

SALM 95

Salm responsorial 95

Conta a tots els pobles els prodigis del Senyor

El salm 95, salm processional, salm de joia plena d'entusiasme, és el cant dels exiliats que, entrats a casa seva, conviden les nacions a donar glòria a Déu que fa meravelles.

Aquest és un salm joiós. És un cant ple d'entusiasme. Les seves estrofes curtes s'obren amb nombrosos imperatius que conviden a la joia d'anunciar les meravelles del Senyor a tots els pobles.

L'expressió càntic nou s'ha de recordar. Què hi ha de nou en un cant que diu l'acció de Déu a través del món? Simplement el fet d'entonar-lo el dia en que s'expressa el salmista i el dia que estem nosaltres. El que és nou és cantar una altra vegada, com si fos la primera, la salvació i la justícia que el Senyor aporta al món.

SEGONA LECTURA 1Cor 12, 4-11 **APROFUNDIR AQUEST TEXT**

Corint era llavors una ciutat de molts centenar de mils d'habitants, un port molt obert a tots els corrents de pensament i religiosos de tots els horitzons.

Pau hi sojornà vers el 50-52, fundant-hi una comunitat cristiana amb la que romdrà en contacte epistolar. En efecte, després de la seva marxa, s'aixequen dificultats en la jove i turbulenta Església, justificant una primera carta de l'Apòstol (per alguns especialistes, se'n trobaria un fragment a 2Cor 6, 14-7, 1). Li havien arribat noves notícies i noves qüestions se li havien posat, Pau escriu a Efes, vers el 54-56, el que nosaltres anomenam tradicionalment la 1ª carta als Corintis.

El capítol 12, amb el que començam. Durant cinc diumenges, la seva lectura continuada, aborda el problema dels fenòmens espirituals amb que certs membres de la comunitat pretenen superiors als altres.

Sense cap suavitat, Pau invita els seus corresponsals de Corint

A aprendre a DISCERNIR el que no és res més que un entusiasme col·lectiu, fenomen de grup, i el que *realment ve de l'Esperit*;

A no oblidar mai que la diversitat de DONS, de FUNCIONS, d'ACTIVITATS

No té més que UNA SOLA FONT: L'ÚNIC ESPERIT,

I que una sola FINALITAT: no la glòria personal, sinó LA CONSTRUCCIÓ DEL COS DE CRIST: *Les manifestacions de l'Esperit distribuïdes a cadascú són en bé de tots.*

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

Havent preparat La seva lectura, el LECTOR podrà resaltar:

- La DIVERSITAT dels carismes en l'Església:
 - Els dons diversos,
 - Els serveis diversos
 - Els miracles diversos.
- La seva REPARTICIÓ:
 - *Un, gràcies a l'Esperit, rep el do d'una paraula profunda, un altre, per obra del mateix Esperit, el do de profecia, un altre, el de distingir si un esperit és fals o autèntic,*

*un altre, el do de parlar llenguatges misteriosos,
un altre, el do d'interpretar-los.*

- La seva ÚNICA FINALITAT: el bé de tots
- La seva ÚNICA FONT, designada com un refrany:
 - *però l'Esperit que els distribueix és un.*
 - *Són diversos els serveis, però és un el Senyor a qui servim*
 - *gràcies a l'Esperit*
 - *per obra del mateix Esperit*
 - *són obra de l'únic Esperit*
- *Tots aquests dons són obra de l'únic Esperit, que els distribueix en particular a cadascú com li sembla bé.*

COMENTARI A L'EVANGELI Joan 2, 1-12

D'unes noces de poble ... a les noces de Déu i el seu poble:

Diumenge passat, fèiem posar l'atenció sobre l'excel·lent riquesa simbòlica de l'evangeli dels Màgics, a Mateu. Caldria dir altre tant de les noces de Canà que, a l'evangeli de Joan, unaugura el "Llibre dels Signes". S'hauria de dir que a través d'un relat tan construït, *val millor renunciar sobre exactament el que passà*, adverteix Alain Marchedour. *Joan, a partir d'un record autèntic, transfigura talment la història que és preferible atendre's a la teologia subjacent (L'évangile de Jean, p. 55)*

- La presentació dels personatges i les seves relacions recíproques són ja una primera clau introduïnt a una

lectura simbòlica d'aquest relat.

- En efecte, els personatges del que parla el narrador són *Jesús, la mare de Jesús, els seus deixebles, el mestre sala i el nuvi.*
- En tots aquests personatges, observa A. Marchedour, *són presentats en referència a Jesús: sa mare, els seus deixebles. Els deixebles no tindran cap paper actiu: en canvi són importants com a testimonis de l'escena i com objectes d'una transformació: finalment esdevenen creients (o.c.).*
- Una altra clau: *la repetició de la paraula "noces"* al començament del text (v. 1, 2), clarament intencional per marcar el quadre simbòlic de l'episodi.

Al llarg de la Bíblia, des d'Osees fins el tercer Isaïes (Isaïes 56-66), passant per quasi tots els profetes i la interpretació jueva del Càntic dels Càntics, Déu és presentat com l'Espòs del seu poble Israel. Déu és presentat . L'Aliança entre Jahvè i Israel és una aliança nupcial, és a dir indestructible, basada en un amor total i recíproc. I el Nou testament ha fet ús abundant d'aquest tema.

És aquest tema que és desenvolupat aquí, en el relat de Joan. Més enllà de la festa de noces dels joves esposos de Canà, a Galilea, la mirada de l'Evangelista ens introdueix en la inauguració d'una altra festa, per a unes altres noces: la Festa anunciada pels profetes (cf. La primera lectura d'aquest diumenge), de les Noces de Déu amb el seu poble en el seu Fill Jesucrist.

De l'antiga Llei... al vi de la Nova Aliança:

Una mirada més atenta sobre el conjunt del relat confirmarà aquesta perspectiva simbòlica.

- Joan ha situat l'esdeveniment *tres dies més tard*. Caldrà veure aquí, amb J.P. Michaud, una simple precisió cronològica referint-se a la revelació de Joan 1, 51? ¿Caldria veure aquí, amb X. Léon-Dufour, una intenció del narrador de posar aquest episodi en relació amb els grans esdeveniments de la història santa que passen també *res dies més tard*, sacrifici d'Isaac, a Gen. 22, 4, manifestació divina al Sinai, a Èxode 19, 11? Aquesta "datació" anunciaria llavors una *gir decisiu en la història de l'Aliança (Lecture de l'Évangile selon Jean, tom 1, p. 222)*. O a la fi, com ho suggereix A. Marchedour, aquesta menció als *tres dies més tard* no evocarien la Resurrecció al tercer dia, on s'ha manifestat la glòria de Jesús i on la fe dels seus deixebles esdevingué total.

No tenen vi, observa la mare de Jesús.

- No oblidem que: *el vi és*, a Israel, i especialment el de noces, que duraven molts dies i calia fer bona provisió de vi; és també el símbol de les noces messiàniques de Déu amb Israel, cantades i esperades pels profetes.
- *La manca de vi* és el punt de partida del relat. El narrador no s'interessa per res per les raons d'aquesta falta, sinó més bé en el que simbolitza: l'angoixa, desgràcia d'Israel i la seva espera del do de Déu.
- I és Maria, anomenada sempre *la mare de Jesús*, que pren la iniciativa d'avisar Jesús.
- *-«Mare, ¿per què m'ho dius a mi? (Dona, i jo que hi tenc a veure: versió de la BIC, més d'acord amb el grec)*, resposta de forma ben enigmàtica.
- Primer, el títol donat per Jesús a sa mare. No *imma* (mamà), el corresponent d' *abbà* (papà), sinó *dona* (*gynai*).

No veiem aquí ni una manca de respecte, ni tampoc un toc d'humor. Aquesta apel·lació donada a Maria, al principi de l'evangeli de Joan, i que ho serà per segona vegada al final, al Calvari, invita a situar *en un altre nivell* de relació que el de la vida quotidiana i familiar.

- Després, seguidament la resposta que ve a confirmar el que diem: *i jo que hi tenc a veure: (literalment què hi ha entre tu i jo?)*. Una fórmula que els traductors i comentaristes han provat de temperar-ne el caràcter abrupte i que, a la Bíblia, revela un malentès entre interlocutors. La resposta de Jesús, no seria com ho suggereix A. Marchedour, *una posada de distància: sa mare és convidada a sobrepassar la seva sola maternitat carnal per néixer com a deixeble?* (o.c. p. 56).

-«Feis tot lo que ell vos digui.», respon Maria immediatament, dirigint-se als servents. A la crida del seu fill, ella ha franquejat la porta, esdevenint la primera dels deixebles.

La fórmula que el relat posa als seus llavis està carregada de reminiscències escripturístiques:

- Evoca la paraula del Faraó al egipcis quan van a ell reclamant queviures: *Anau a Josep i feis tot el que ell us dirà*(Gen. 41, 55). Maria desapareixerà davant d'Aquell en qui s'acompleixen els anuncis profètics, el *nou Josep* que fa menjar el seu poble i el fa passar de la penúria a la sobreabundància.
- Evoca també la resposta del poble de Déu a les propostes de l'Aliança, a l'Assemblea del Sinai: *Farem tot el que Jahvè ha dit* (Ex 19, 8). L'Evangelista posa aquí als llavis de Maria, al moment de la inauguració de la nova aliança, la professió de fe del poble elegit. La presenta com *la figura del nou Israel*.
- Així, el relat continua, *i havia allà sis piques de pedra destinades a les pràctiques de purificació usuals entre els jueus*. És curiós en tost de gerres de terra cuita o odres de pell de les que se'n servien per guardar el vi i que, a Canà, eren buides precisament, Jesús dóna l'ordre d'omplir les piques de pedra destinades a un altre ús diferent del de la beguda: *a les pràctiques de purificació usuals entre els jueus*. I és d'aquestes piques, omplertes d'aigua, fins a dalt (uns 700 litres), que

els criats en treuen un vi d'una qualitat excepcional, millor que el que havien servit fins aleshores, com dirà el mestre de sala.

- Aquest canvi de l'aigua en vi, durant aquestes noces de poble, simbolitza *el pas de la Llei antiga a la nova Llei*. El vi dels temps messiànics reemplaça l'aigua de la primera aliança.

Del començament dels signes... a l'Hora de l'acompliment:

Aquest relat de les noces de Canà inaugura el Llibre dels signes que acabarà a 12, 50, on començarà el *Llibre de l'Hora de Jesús*.

Estem, anuncia l'Evangelista, al *començament dels signes* (el leccionari tradueix: *miracles*). Posant aquest primer "signe", Jesús comença a revelar, llevar el vel, als seus el seu ser i la seva missió. Canà marca el primer pas de la fe dels deixebles: *, i els seus deixebles cregueren en ell*.

Altres "signes" seguiran: multiplicació dels pans, a Joan 6, curació del nec de naixement, a Joan 9, reanimació de Llätzer, a Joan 11. Aquests aniran desplegant aquesta revelació inicial. Constituiran pels deixebles, altres etapes en el camí de la seva fe.

- Però, proclama Jesús, *la seva Hora encara no ha arribat*. Aquesta Hora misteriosa que serà a la vegada la de la Passió, la de la Glorificació, la del do de l'Esperit Sant en sobreabundància. Llavors, a la claror de Pasqua, els deixebles accediran a l'adhesió total a Jesús, Messies i Fill de Déu.
- Pel que fa a la mare de Jesús, *ella és allà, present, pel signe inaugural de l'Aliança: Dona, i jo que hi tenc a veure?, com ella serà al peu de la creu (19, 25), quan aurà sonat l'Hora de segellar en la sang aquesta nova Aliança: Dona, aquí tens el teu fill. Present al començament, ella ho serà també a l'acompliment (19, 30: Tot s'ha complert.)*.
- Aquest relat és un relat de després de Pasqua.

El miracle de Canà, conclou A. Marchedour, està escrit per ús dels creients que han fet l'experiència de la fe pasqual i que han trencat amb el judaisme. Tot açò es transparenta en la construcció del relat. L'obertura i la conclusió situen el lector en un context pasqual... El conjunt del relat descriu com en Jesús s'opera el pas del judaisme al cristianisme.

La mare de Jesús és allà: ella és aquella per la que la festa entre Déu i la humanitat esdevé possible. Ella condueix el nou Israel (simbolitzat pels servents) vers Jesús. Però, fent-ho, ella esdevé ella mateixa la dona figura del nou Israel, que es sotmet al seu fill: -«Feis tot lo que ell vos digui.». La qualitat i la quantitat excepcional del vi signifiquen que la festa messiànica ha començat i que des d'ara el vi no mancarà. *Se l'han begut tot?, s'interrogava un Pare de l'Església. No, perquè nosaltres encara en bevem (o.c. p. 58).*